

Afgørelser – Reg. nr.: 01723.06

Fredningen vedrører: Skanderup Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

31-12-1951, 03-10-1951

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Skanderup kirke.

Matr. nr. 3h Nagbøl og
Dollerup, Skanderup sogn.

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds,
dommerkontoret, Holsted.

Fredningstilbud

Undertegnede **Svend Erik Petersen**
tilbyder herved som ejer af matr. nr. 3h

af **Nagbøl og Dollerup**

by er

Skanderup

sogn,

at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedenfor anført.

Arealet beskrives således: **Vejhjørnet med træerne sydvest for kirken, en bræmme langs vejen syd for kirken på ca. 50 m. i dybde og glænde ca. 50 m. mod øst fra gårdens indkørsel (hen til bækken), en bræmme nord for kirken og nord for kirkens jord på ca. 50 m.**

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, ledningsmaster o. lign., skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse, hønsegårde, møddinger eller andet, som kan virke skæmmende.

~~Kjøperen beholder enhver ret til at~~

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom
matr. nr. 3h
Dollerup by af **Nagbøl og**
Skanderup sogn

dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnævnet for Ribe amt og
Skanderup menighedsråd, hver for sig eller i forening.

Nagbøl , den 20' august 19 51.

Svend E. Pedersen.

Idet fredningsnævnet for Ribe amt modtager og godkender foranstående frednings-
tilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 3h
af Nagbøl og Dollerup
by er Skanderup sogn,

hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr. 4r
ibd. udgør et landbrug. Det fredede areal ses indtegnet på
vedlagte kort, af hvilket en genpart bedes henlagt på akten.

Tinglysningen sker med reservation af tidligere lyst pantegæld, servitutter og lign.,
hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fredningsnævnet for Ribe amt, den 31' december 1951.
Jastrup.
Indført i dagbogen for retskreds nr. 45, Kolding købstad m.v., den
den 3' marts 1952.
Lyst tingbog: bd. Nagbøl og Dollerup bl. 78. Akt: skab N. nr. 381.

Asger Rasmussen.

Genpartens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET
FOR
RIBE AMTSRAADSKREDS

den 3 JUN 1954.

Asger Rasmussen

Skanderup kirke.

Matr. nr. 3ad og 3a Nagbøl
og Dollerup, Skanderup sogn.

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds,
dommerkontoret, Holsted.

Fredningstilbud

Undertegnede **Akxel Korsgaard**
tilbyder herved som ejer af matr. nr. **3ad og 3a**

af **Nagbøl, og Dollerup** by **Skanderup**
er sogn,

at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedenfor anført.

Arealet beskrives således: **En brumme på 50 m. nord for kirkegården og kirkens jord af matr. nr. 3ad, trekanten nordøst for vagen til Lunderskov af matr. nr. 3a.**

Fredningen har følgende omfang:

Arealet må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealet må graves grus eller anbringes transformatorstationer, ledningsmaster o. lign., skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse, hønsegårde, møddinger eller andet, som kan virke skæmmende.

Jeg forbeholder mig dog ret til at **opføre en pumpestation med de nødvendige elektriske ledningsmaster i den sydlige del af matr. nr. 3ad**

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom
matr. nr. **Dollerup** by **Nagbøl og Skanderup** sogn

dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnævnet for Ribe amt og Skanderup menighedsråd, hver for sig eller i forening.

Nagbøl, den 20^e august 1951.

Aksel Korsgaard.

Idet fredningsnævnet for Ribe amt modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 3ad og 3æ af Nagbøl og Dollerup by *u* Skanderup sogn,

~~hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr.~~

~~ikke udgør et landbrug~~ Det fredede areal ses indtegnet på vedlagte kort, af hvilket en genpart bedes henlagt på akten.

Tinglysningen sker med reservation af tidligere lyst pantegæld, servitutter og lign., hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fredningsnævnet for Ribe amt, den 31^e december 1951.

Jastrup.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 45, Kolding købstad m.v., den 3^e marts 1952.

Lyst tingbog: bd. Nagbøl og Dollerup bl. 56. Akt: skab M. nr. 638.

Asger Rasmussen.

Genpartens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET
FOR
RIBE AMTSRAADSKREDS

den 3 JUN 1954.

af

J. S. Rasmussen

G e n s a r t .

Skanderup kirke.

Matr. nr. 3a9 Næghol og Døllerup,
Skanderup sogn.

Anmelderens navn og bopæl (kontor):

Fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds,
dommerkontoret, Holsted.

Fredningstilbud

Undertegnede **Skanderup sogneråd på kommunens vegne**
tilbyder herved som ejer af matr. nr. **3a9**

af **Næghol og Døllerup**by **er** sogn,

at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedenfor anført.

Arealet beskrives således: **Jorden langs østre, nordre og vestre kirkegårdsmur, derunder indbefattet kommunens plantage vest for kirkegården ud til vejen.**

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, ledningsmaster o. lign., skure, udsalgssteder, boder, yogne til beboelse, hønsesgårde, møddinger eller andet, som kan virke skæmmende.

~~Skanderup sogn, der har ret til at~~

For fredningen kræves ~~ingen~~ **ingen** erstatning.

Rådet ~~er~~ **er** indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom

matr. nr. **3a9**af **Næghol og Døllerup** sogn**Skanderup**dog uden udgift for ~~den~~ **den** kommunen.

Påtaleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnævnet for Ribe amt og
Skanderup menighedsråd, hver for sig eller i forening.

Skanderup sogneråd , den 12' septbr. 19 51.
pr. Lunderskov

Johs. Wissen. Chr. Henneberg. H. Kiel. Karl Sejrup.

Th. Thomsen. E. Jeppesen. M. Jensen. M. Lorentzen. N. F. Skovgaard.

Idet fredningsnævnet for Ribe amt modtager og godkender foranstående frednings-
tilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 3a9
af Nagbøl og Dollerup
by er Skanderup sogn,

~~hvilket maa gøres i forbindelse med nr. 3a9~~

~~iblandt og landbrug~~ Det fredede areal ses indtegnet på
vedlagte kort, af hvilket en genpart bedes henlagt på akten.

Tinglysningen sker med reservation af tidligere lyst pantegæld, servitutter og lign.,
hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fredningsnævnet for Ribe amt, den 31' december 1951.

J a s t r u p.

Fredningsnævnet godkender herved, at fredningstilbudet ting-
lyses i overensstemmelse med de af Ribe stiftamt ved skrivelse af 25'
februar 1952 stillede vilkår, således at der tilføjes under frednin-
gens omfang, at kommunen forbeholder sig ret til under iagttagelse af
bestemmelser i § 9 i lov nr. 140 af 7' maj 1937 om naturfredning at
anlægge nye veje eller udvide bestående veje med bredere kørebane, forto-
ve og cyklestier, samt at samme ret tilkommer Ribe amtsråd.
Fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds, den 28' februar 1952.

J a s t r u p.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 45, Kolding købstad m.v.,
den 3' marts 1952.

Lyst tingbog: bd. Skanderup bl. 339. Akt: skab P. nr. 472.

Erklæring fra Skanderup sogneråd og samtykke fra Ribe stiftamt fore-
vist.

Genpart og kort medfulgt.

Asger Rasmussen.

Genpartens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET
FOR
RIBE AMTSRAADSKREDS

3 JUN 1954

Asger Rasmussen

FREDNINGSNÆVNET >

Genpart.

Skanderup kirke.

Matr. nr. 320 Nagbøl og
Dollerup, Skanderup sogn.

Annelderens navn og bopæl (kontor):

Fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds,
dommerkontoret, Holstød.

Fredningstilbud

Undertegnede menighedsråd for Skanderup sogn på kirkens vegne
tilbyder herved som ejer af matr. nr. 320

af Nagbøl og Dollerup by er Skanderup sogn,
at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedennævnt.

Arealet beskrives således: Hele arealet.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, ledningsmaster o. lign., skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse, hønsegårde, møddinger eller andet, som kan virke skæmmende.

~~xxxx~~ forbeholder mig dog ret til at

For fredningen ~~xxxx~~ kirken ingen erstatning.

Rådet ~~xxxx~~ jeg er indforstået med, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom

matr. nr. 320
Dollerup

af ~~xxxx~~ Nagbøl og Dollerup by er Skanderup sogn

dog uden udgift ~~xxxx~~ kirken.

Påtaleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnævnet for Ribe amt og Skanderup menighedsråd, hver for sig eller i forening.

Skanderup, den 18' septbr. 19 51.

A..... B. Petersen. Iver Andersen. B. Hald. Margrethe Linnet.
N. Mygind. Inger Hansen. Johs. A. Danielsen. E. Lærke.

Undertegnede formand for Skanderup menighedsråd attesterer herved, at samtlige møde-medlemmer har underskrevet frednings-tilbudet.

Skanderup, den 18' septbr. 1951.

Johs. A. Danielsen.

Idet fredningsnævnet for Ribe amt modtager og godkender foranstående frednings-tilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 3ao

af Nagbøl og Dollerup
by er Skanderup sogn,

~~hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr. 3ao~~

~~hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr. 3ao~~ Det fredede areal ses indtegnet på vedlagte kort, af hvilket en genpart bedes henlagt på akten.

Tinglysningen sker med reservation af tidligere lyst pantegæld, servitutter og lign., hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fredningsnævnet for Ribe amt, den 3' oktober 1951.

Jastrup.

Det tiltrædes, at nærværende fredningstilbud tinglyses som servitutstiftende på matr. nr. 3ao af Nagbøl og Dollerup byer og Skanderup sogn, uden udgift for præsteembedet, dog med følgende forbehold:

"Så længe præstegårdens have med gårdsplads administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet afgørelse om nyplacering af præstegårdens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen samt tilbygninger m.v. og ombygninger, der ændrer præstegårdens udseende, uanset fredningsdeklarationen".

Kirkeministeriet, den 10' januar 1952.

P. M. V.

E. B.

Einar Løwe

fm. ~~hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr. 3ao~~

Indført i dagbogen for retskreds nr. 45, Kolding købstad m.v., den 3' marts 1952.

Lyst tingbog: bd. Nagbøl og Dollerup bl. 330. Akt: skat. N. nr. 1372.
Asger Rasmussen.

Genpartens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET
FOR
RIBE AMTSRAADSKREDS den

3 JUN 1954

Ch

Asger Rasmussen

*Terræn af
 Nægbølle og Dollerup Byer,
 Skanderup Sogn,
 Amt Herred,
 Ribe Amt.*

Rigtig kopi af matrikelkortet.

Direktoratet for Matrikelvæsenet i sept. 1950.

*J. Nordlund
 Gm.*

Målförhold 1: 4000.

500m

2.A. Skanbat H. & Chr. Petersens Papirhandel A/S

Statens Topografisk Institut

Gebühr frei.

2. Nr. 152 - 2161

RIBE
 VERVA
 249
 12

Ribe Amt	U	31/52
----------	---	-------

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01723.06

Dispensationer i perioden: 19-10-2005

Vejle Amt
Teknik og Miljø
Damhaven 12
7100 Vejle

SCANNED

Domhusgade 24
6000 Kolding
man-tor 9-15, fre 8-14
Tlf. 76 31 96 00
Fax 76 31 96 41

CVR nr. 21-65-95-09

Nævnets j.nr. FVA 33/2005
Deres j.nr. 8.70.51.8-113

Fredning omkring Skanderup Kirke

19. oktober 2005

Ansøgning om opførelse af redskabsbygning til Skanderup Kirke, Lunderskov Kommune

Sagen er indbragt for Fredningsnævnet ved brev Vejle Amts brev af 20. september 2005, hvori det hedder:

"Vedr. opførelse af redskabsbygning til Skanderup Kirke, Lunderskov Kommune.

Amtet har den 15. juni 2005 modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af en redskabsbygning til Skanderup Kirke på ejendommen matr.nr. 3 ay, Nagbøl By, Skanderup.

Ejendommen der er beliggende umiddelbart nord for kirken er omfattet af en fredningsdeklaration, tinglyst på ejendommen den 31. december 1951.

Det følger af bl.a. at fredningsdeklarationen, at arealet ikke må bebygges Fredningsnævnet og Skanderup Menighedsråd er hver for sig, eller i forening indsat som påtaleberettigede.

Skanderup Menighedsråd har med brev modtaget den 20. september meddelt Amtet, menighedsrådet er indforstået med, at der meddeles dispensation fra fredningen til opførelse af redskabsbygningen.

Redskabsbygningen er på ca. 105 m² og placeres ved den eksisterende materielplads til Skanderup Kirke. Bygningen vil fremstå med facader af vandret klinkebeklædning i lærk og med tagflader i skifer. Herudover skal det bemærkes, at bygningen vil være skærmet i forhold til kirken af eksisterende beplantning.

Da den ansøgte bygning skal anvendes til formål knyttet til kirkens drift og herudover ikke vurderes at virke skæmmende i forhold til kirken skal Amtet på det foreliggende grundlag ikke udtale sig imod det ansøgte.

..."

Fredningsnævnet har tillige forelagt sagen for Ribe Stift, der ved brev af 26. september 2005 har meddelt, at man intet har at erindre mod, at der meddeles tilladelse til det ansøgte byggeri, og at det er Provstiudvalget for Malt provsti, der som kirkelig tilsynsmyndighed skal godkende byggeriet.

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

2005-1211/10-2001
45

Fredningsnævnets afgørelse:

Under henvisning til det af Vejle amt anførte meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til den ansøgte udvidelse af redskabs- og mandskabsrum, der ikke skønnes at stride mod fredningens formål.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandling af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

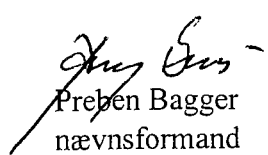
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Andre myndigheders tilladelse kan være nødvendig.

Fredningsnævnet forudsætter, at der indhentes den nødvendige tilladelse fra Provstiudvalget for Malt provsti.

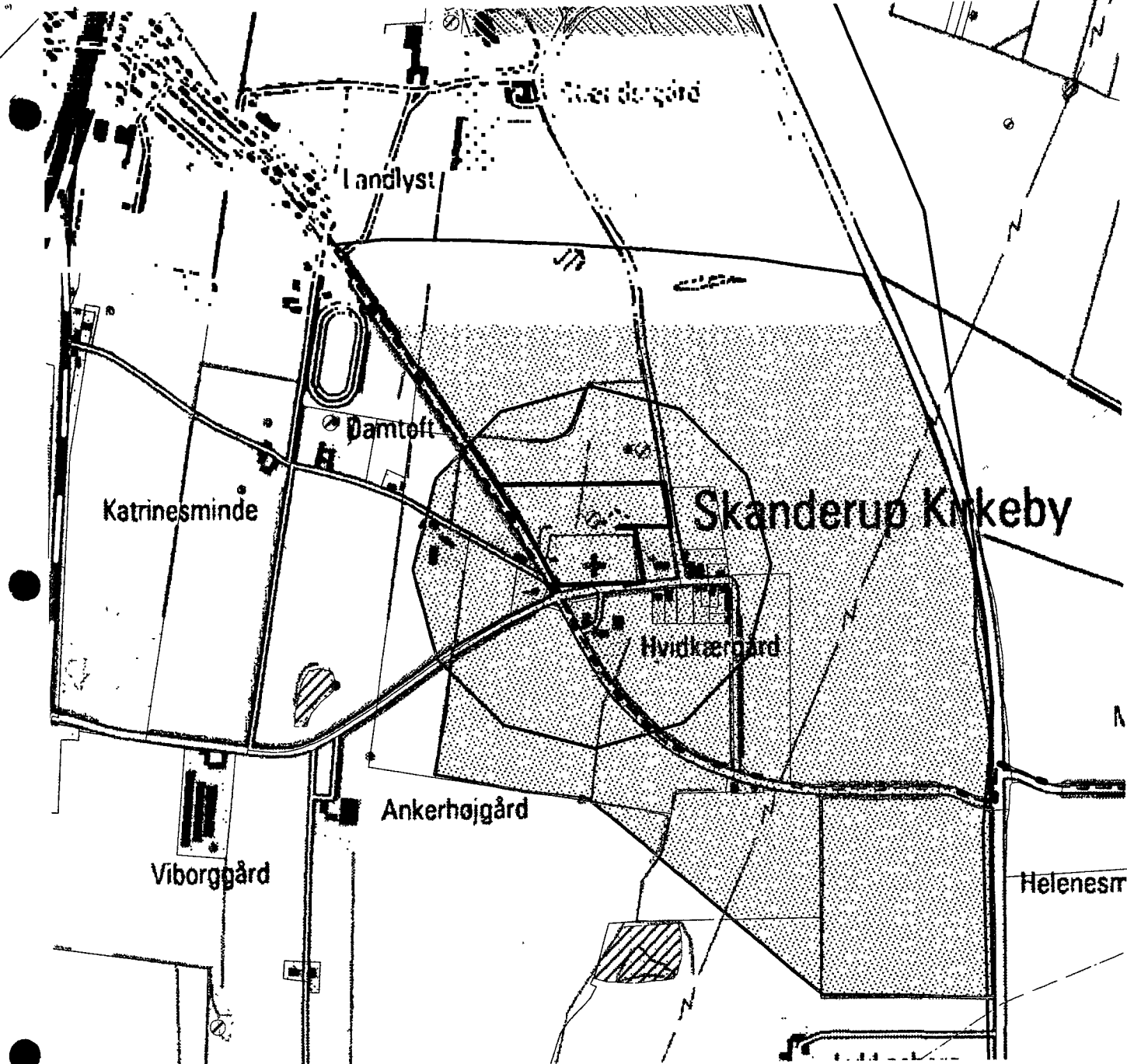
Kopi af denne skrivelse er sendt til Skanderup Menighedsråd ved formanden Jørgen Westberg, Mølleparken 33, 6640 Lunderskov, til Provstiudvalget for Malt provsti v formanden Hasse Neldeberg Jørgensen, Askov Kirkevej 7, 6600 Vejen, til Lunderskov Kommune, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov, til Ribe Stift, Korsbrødregade 7, 6760 Ribe, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Uffe Paaske, Egevænget 79, 6640 Lunderskov, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, til Friluftsrådet, v/ amtsformand Peder Rasmussen, Calvinsvej 53, 7000 Fredericia, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

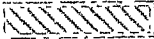

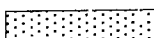

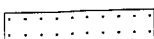

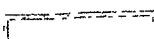

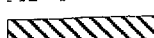

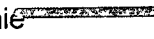

Preben Bagger
nævnensformand

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

20 OKT. 2005

Mål 1:10.000
©Kort- & Matrkelstyrelsen

Naturområde, særlig værdifuldt		Zoneforhold
Naturområde		Industriområde m. særlige beliggenhedskrav
Småbiotopområde		Byområde
Ny natur		Kulturhistorisk beskyttelsesområde
Økologisk forbindelseslinie		Beskyttelseslinie
Internationalt beskyttelsesområde		Rekreativ stirute
Værdifuldt landskab		Vejkorridor
Råstofgraveområde		Jernbanekorridor
Skovbyggelinie		Elledningskorridor
§3 område		gasledningskorridor
Kirkens omgivelser, højdebyggelinie		Transportkorridor
Fredning		Støjkonsekvensområde
Fortidsminde (gravhøj)		Regionalt erhvervs- og centerområde

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Domhusgade 24, 6000 Kolding
76 31 96 38, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets j. nr. 14/2008: Ansøgning om tilladelse til at opføre et menighedshus nordvest for Skanderup Kirke.

Arkitekt Peter Dalsgaard, CUBO Arkitekter A/S, Aarhus, har udarbejdet et projekt til et menighedshus, som Skanderup menighedsråd vil opføre på ejendommen matr. nr. 3 ay Nagbøl og Dollerup byer. Ejendommen er udstykket fra ejendommen matr. nr. 3 aq smst. og ligger nordvest for Skanderup kirke. Ifølge tegningsmaterialet og de oplysninger, der er forelagt fredningsnævnet, har det projekterede menighedshus et bruttoareal på ca. 300 m².

Det areal, hvorpå menighedshuset skal opføres, er omfattet af en fredningsdeklaration, som ejendommens daværende ejer, Skanderup sogneråd, pålagde ejendommen matr. nr. 3 aq Nagbøl og Dollerup byer den 12. september 1951. Fredningsdeklarationen omfatter arealerne øst, nord og vest for kirkediget omkring Skanderup kirke. Ifølge fredningsdeklarationen må arealerne "ikke bebygges eller tilplantes med høj beplantning...".

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles menighedsrådet dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at opføre menighedshuset.

Fredningsnævnet har behandlet menighedsrådets ansøgning på nævnets møde den 7. maj 2008, hvor nævnet tillige foretog besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele menighedsrådet dispensation til byggeriets gennemførelse på de vilkår, der fremgår af afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Skanderup kirke ligger syd for Lunderskov by øst for Kirkevejen. Den 12. september 1951 pålagde Skanderup sogneråd ejendommen matr. nr. 3 aq Nagbøl og Dollerup byer en fredningsservitut. Fredningsservituten omfatter "Jorden langs østre, nordre og vestre kirkegårdsmur, derunder kommunens plantage vest for kirkegården ud til vejen. Det fremgår af fredningsdeklarationen, at:

"Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, ledningsmaster o. lign., skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse, hønsegårde, møddinger eller andet, der kan virke skæmmende..."

Det fremgår af fredningsdeklarationen, at Skanderup menighedsråd og Fredningsnævnet for Ribe amt er påtaleberettigede, hver for sig eller i forening.

Ved brev af 29. februar 2008 har Skanderup Menighedsråd ansøgt fredningsnævnet om dispensation fra fredningsservituten til at opføre et menighedshus på den vestligste del af ejendommen matr. nr. 3 aq Nagbøl og Dollerup byer, der i dag er udstykket som matr. nr. 3 ay smst.

Det fremgår af det tegningsmateriale, som er vedlagt ansøgningen, at det projekterede menighedshus skal opføres som en længebygning orienteret øst – vest med en længde på 30 meter og en bredde på 10 meter med en åben facade mod syd mod en gårdhave, der på østsiden afgrænses af det eksisterende kirkedige og mod vest af et nyt dige. Menighedshusets nordfacade udføres i sten og som en forlængelse af kirkegårdens nordre dige mod vest; menighedshusets vestgavl udføres ligeledes i sten. I nordfacaden udføres vinduerne i et ubrudt bånd. I menighedshusets sydfacade mod gårdhaven isættes store vinduespartier. Taget udføres i sortpatineret zink. På arealet nord for menighedshuset anlægges en græsbefæstet parkeringsplads.

Ansøgningen var vedlagt et brev af 29. januar 2008 fra kgl. bygningsinspektør Niels Vium, Århus, og brev af 10. februar 2008 fra kirkegårdskonsulent Preben Skårup, Århus.

Den kgl. bygningsinspektør har oplyst i brevet af 29. januar 2008, at

”Det nye forslag til placering og udførelse af et sognehus ved Skanderup kirke er en radikal og interessant løsning.

Den særlige situation taget i betragtning kan det anbefales, at digerne forlænges, så bygningen og gårdrum sammen med kirkegården danner en samlet helhed.

...

Det forudsættes, at den viste parkering på arealet udformes landskabeligt.

Bygningens planløsning, materialevalg m.v. synes god”

Kirkegårdskonsulent Preben Skårup har anført i brevet af 10. februar 2008 blandt andet, at

”...

Forslaget løser på en overraskende og elegant måde det vanskelige problem med placering af et nyt hus i forhold til Skanderup kirke, som ligger frit og markant i landskabet.

Jeg kan derfor varmt anbefale, at der arbejdes videre med projektet.

Uden at det skal anfægte min varme anbefaling af projektet, vil jeg foreslå, at arkitekterne grundigt overvejer om det er rigtigt – og muligt – at forlænge kirkegårdens diger, så de indgår i både langsider og gavle af det nye hus. De byggetekniske krav til et kirkedige og til en velisoleret, moderne ydermur er så forskellige, at den tilstræbte lighed kan blive søgt. Desuden vil det måske kunne styrke projektet, hvis huset og gårdhaven ikke opleves som værende en del af kirkegården.

Parkeringspladsen udformning som en halvbue virker ikke lige så overbevisende som bygningen. Jeg vil tro, at en placering af bilerne i to rækker på en græsdækket parkeringsflade langs landevejen vil svare bedre til projektets enkle hovedgreb...”

Haderslev Stiftsøvrighed har i et brev af 20. februar 2008 til Kolding Provstiudvalg anført, at stiftsøvrigheden anbefaler projektet. Stiftsøvrigheden har tilføjet, at provstiudvalgets godkendelse bør ske under forudsætning af, at menighedsrådet overvejer de anbefalinger, der fremgår af udtalelserne, herunder at arkitekt og menighedsråds overvejer, hvorvidt det er rigtigt at forlænge kirkegårdens diger, så de indgår i både langsider og gavle af det nye hus samt overvejer husets og gårdhavens forhold til kirkegården. Stiftsøvrigheden anbefaler endvidere, at parkeringspladsens udformning overvejes.

I ansøgningen til fredningsnævnet har Skanderup menighedsråd anført blandt andet, at menighedshuset skal opføres på en del af det areal, der i fredningsdeklarationen omtales som kommunens plantage vest for kirkegården ud mod vejen, og at plantagen, der for en del år siden blev overdraget til menighedsrådet, er mindst 50 år gammel.

I ansøgningen har menighedsrådet blandt andet oplyst følgende om behovet for et menighedshus:

” ...

Skanderup Kirke er fra middelalderen, og er bygget som kirke for de små lokalsamfund Gelballe, Skanderup, Dollerup og Nagbøl. Lunderskov, der i dag er sognets hovedby, var kun nogle enkelte huse.

Ved jernbanens indførelse, blev der i Lunderskov anlagt en jernbaneknudestation, hvor spor fra tre retninger samledes. Udviklingen af Lunderskov som by fik herved sin begyndelse.

Siden er Lunderskov vokset, og især i de senere år, er udbygningen accellereret. Overførslen fra Lunderskov til Kolding Kommune giver anledning til forventning om en yderligere udvikling i de kommende år.

Det betyder, at for eksempel konfirmandstuen, der er i Skanderup Præstegård, allerede nu ikke kan rumme tidens mange konfirmander, og at menighedsaktiviteter, der nu holdes i præstegården, nødvendiggør, at sognepræstens private rum inddrages i aktiviteterne.

Ønsket om et kirkehus ved Skanderup Kirke grunder sig på, at der kan blive mulighed for i kirkens nærhed at få lokaler, der kan huse konfirmandundervisning, kirkekor, menighedsråd, og i det hele de aktiviteter, der er en naturlig del af tidens kirkeliv.”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 7. maj 2008.

I mødet deltog for Skanderup Menighedsråd, sognepræst Holger Haldrup, formanden Jørn Westberg, samt menighedsrådsmedlemmerne Jakob Kragh, Jette Jensen, Laust Bøgesvang og graver Finn Nebel Hansen, alle Lunderskov, for Provstiudvalget provst Frank Kjærgaard, Sdr. Stenderup, og medlem af provstiudvalget Kurt Bjerregård, Seest, for Haderslev Stift stiftsfuldmægtig Margrethe B. Wind, Haderslev, for Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning, arkitekt Helle Juul Sørensen, Kolding, for Miljøcenter Ribe naturgeograf Jørgen Clausen, Ribe, for

Friluftsrådet arkitekt Erik Abitz, Vejle, den kgl. bygningsinspektør Niels Vium, Århus, kirkegårdskonsulent Preben Skårup, Århus, og for Nationalmuseet arkæolog Michael Andersen, København.

Der er anført følgende i fredningsnævnets forhandlingsprotokol om besigtigelsen:

”...

Menighedsrådets formand, Jørn Westberg, oplyste, at befolkningstallet i Lunderskov er vokset gennem de senere år. Denne befolkningsforøgelse har betydet, at sognepræstens privatbolig har måttet inddrages, for at en del af menighedens aktiviteter fortsat kan afvikles i præstegården; antallet af konfirmander er ligeledes stigende og kan ikke længere rummes i konfirmandstuen, der er indrettet i præstegården. Den øgede befolkning har også betydning for kirkegangen, der afsluttes med kirkekaffe og socialt samvær. Denne aktivitet kan ikke forlægges til sognets missionshus. Menighedsrådet har derfor for at kunne dække dette behov for en kirkenær lokalitet besluttet at opføre et menighedshus på arealet ud mod Kirkevejen nordvest for kirken. Menighedsrådet har overdraget arbejdet med projekteringen af menighedshuset til arkitekt Peter Dalsgård, Cubo Arkitekter, Århus. Arkitekt Peter Dalsgård har under projekteringsarbejdet taget sit udgangspunkt i, at huset skal indpasses i kirkens omgivelser, så det forstyrrer oplevelsen af kirken mindst muligt. Han har ved udformningen af bygningen, materialevalget og bygningens placering markeret bygningens tilhørsforhold til kirken. Ifølge projektet skal kirkediget mod nord og vest forlænges, så der opstår en gårdhave; digernes forlængelse skal tillige udgøre menighedshusets ydervægge mod nord og vest. Husets tag skal udføres i sortpatineret zink. I nordfacaden monteres i et ubrudt forløb vinduer, så trafikanter, der kommer kørende fra byen, vil opleve taget som svævende over det forlængede kirkedige. Indenfor det forlængede kirkedige anlægges en gårdhave. Menighedshuset får et bygget areal på 300 kvadratmeter; de udvendige mål bliver cirka 30 x 10 meter med en højde til tagryg på cirka 6 meter.

Stiftsfuldmægtig Margrethe Wind oplyste, at stiftsøvrigheden har forelagt projektet for den kgl. bygningsinspektør og kirkegårdskonsulenten, der over for stiftsøvrigheden har anbefalet projektet godkendt. Det er stiftsøvrighedens opfattelse, at de hensyn, der har begrundet fredningen af Skanderup Kirkes omgivelser, tilgodeses både ved valget af menighedshusets placering og dets udformning. Stiftsøvrigheden kan derfor anbefale, at fredningsnævnet meddeler dispensation fra kirkeomgivelsesfredningen, så projektet kan gennemføres.

Kirkegårdskonsulent Preben Skårup tilføjede, at menighedshuset ikke vil sløre indsigt mod kirken fra Kirkevejen; det vil sammen med den øvrige lave bebyggelse omkring kirken udgøre en harmonisk helhed.

Kgl. bygningsinspektør Niels Vium anførte, at forslaget til et menighedshus er en radikal, men interessant løsning på, hvorledes et kirkenært byggeri kan gennemføres uden at ødelægge oplevelsen af kirken, når man kommer kørende ad Kirkevejen. Hovedindsigten til kirken bevares, hvis menighedshuset opføres på det foreslåede sted ud mod Kirkevejen. Arkitekten har i øvrigt valgt materialer, der farvemæssigt

harmonerer med kirken. Huset er størrelsesmæssigt beskedent i forhold til sognets størrelse.

Michael Andersen oplyste, at diget omkring kirken er af nyere dato og derfor uden historisk betydning. Projektets gennemførelse kræver heller ikke indgreb i det eksisterende dige. Nationalmuseet har ikke nogen indvendinger mod projektet, men Michael Andersen henledte opmærksomheden på, at det kan blive aktuelt med en arkæologisk undersøgelse af byggefeltet, inden arbejdet påbegyndes.

På forespørgsel om en alternativ placering af menighedshuset bemærkede provst Kjærgaard, at menighedsrådet og provstiudvalget har overvejet at udvide præstegården; denne mulighed blev opgivet, fordi det ville betyde, at præstefamiliens privatliv vil blive forstyrret. Sognets store befolkningstilvækst og de øgede aktiviteter i menigheden kræver, at sognets beboere skal kunne tilbydes ordentlige og tidssvarende rammer for menighedslivet i kirkens umiddelbare nærhed. Den valgte placering er ideel, fordi menighedshuset ikke skæmmer kirken eller sløre indsigten til kirken. Provstiudvalget kan derfor anbefale, at projektet gennemføres.

Arkitekt Erik Abitz oplyste, at Friluftsrådet ikke har bemærkninger til menighedsrådets ansøgning; menighedshuset er indpasset i kirkens nære miljø uden at forringe indsigten til kirken.

Arkitekt Helle Juul Sørensen anførte, at menighedshuset vil tage en del af indsigten til kirken. Hun henstillede derfor, at menighedsrådet overvejer en anden placering, eventuelt ved køb af en af ejendommene øst for kirken, som for nylig har været averteret til salg.

Kgl. bygningsinspektør Niels Vium oplyste, at placeringen af menighedshuset på arealet vest for kirkediget er ideel, fordi kirkegængere og husets øvrige brugere ikke skal krydse vejene omkring kirken for at komme ind til huset.

Sognepræst Holger Haldrup tilføjede, at afstanden fra kirkens hoveddør til menighedshuset er kort. Det gamle missionshus øst for kirken er blevet solgt, så muligheden for at købe huset og opføre menighedshuset på missionshusets grund eksisterer ikke længere.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det var formålet med fredningen af arealerne øst, nord og vest for Skanderup kirke at sikre indsigten til og udsigten fra kirken.

Under fredningsnævnets besigtigelse er det oplyst, at menighedsrådet har overvejet, om menighedshuset kan opføres et andet sted på arealerne omkring kirken, og at der ikke er andre mulige placeringer end den nu foreslåede, såfremt menighedshuset skal opføres i nærheden af kirken.

Fredningsnævnet lægger til grund, at der tidligere på en del af det areal, hvor menighedshuset foreslås opført, har været en plantage, og at menighedshuset skal opføres på den vestlige del af ejendommen matr. nr. 3 ay Dollerup og Nagbøl byer.

Det er fredningsnævnets vurdering på baggrund af tegningerne til menighedshuset og besigtigelsen, at der vil ske en begrænset forringelse af indsigten til Skanderup kirke, såfremt projektet gennemføres, men fredningsnævnet skønner i betragtning af, at der tidligere har været en plantage på ejendommen matr. nr. 3 ay Dollerup og Nagbøl byer, der har sløret indsigten mod kirken, at det ikke under disse omstændigheder vil stride mod formålet med fredningen af kirkens omgivelser at meddele dispensation til projektets gennemførelse. Fredningsnævnet meddeler derfor Skanderup sogns menighedsråd dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at gennemføre byggeriet i overensstemmelse med de tegninger, som er forelagt nævnet, og at anlægge en græsbefæstet parkeringsplads på arealet umiddelbart nord for menighedshuset og i øvrigt på vilkår,

At der ikke etableres en slørende beplantning omkring menighedshuset eller parkeringspladsen,

At belysningen omkring menighedshuset og parkeringspladsen anbringes på lave standere,

og

At jordaffald og bygningsrester fjernes fra kirkens omgivelser senest ved byggeriets ibrugtagning.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Skanderup sogns menighedsråd, Haderslev Stift, Miljøcenter Ribe, Kolding kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Nordlig del,
Kolding, den 29. maj 2008.

Vagn Kastbjerg,
formand.

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

- 2 JUNI 2008

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Skanderup menighedsråd v/ formanden Jørn Westberg, Mølleparken 33, 6640 Lunderskov.

Haderslev Stift, Ribe Landevej 35-37, 6100 Haderslev.

Provst Frank Kærgaard, Stenholdtgade 2, 6092 Sdr. Stenderup.

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.,

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Kolding kommune, Teknisk Forvaltning, Nytorv 11, 6000 Kolding

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite ved formanden Christian Gøttig, Tingvej 1, 6070 Christiansfeld.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o Erik Abitz, Solvej 20, 7120 Vejle Ø.

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-50-2017: Ansøgning fra Skanderup Menighedsråd om dispensation til at opføre et kirkekontor som en tilbygning til graverkontoret ved Skanderup Kirke.

Fredningsregisteret: Skanderup Kirke - Reg. nr.: 01723.06

Ansøgningen:

Arkitekt Peter Schmidt, Almind, har den 9. august 2017 på Skanderup Menighedsråds vegne ansøgt fredningsnævnet om dispensation til at opføre et kirkekontor som en tilbygning til graverkontoret ved Skanderup Kirke; tilbygningen skal opføres på ejendommen matr.nr. 3 ay Nagbøl by, Skanderup, der er en ejendom opstået ved arealoverførsel fra ejendommen matr.nr. 3 ao smst.

Retsgrundlaget:

Det areal, hvor tilbygningen skal opføres, ligger umiddelbart uden for kirkediget, sydøst for Skanderup Kirke og er omfattet af en fredningsdeklaration, oprettet den 18. september 1951, tiltrådt den 3. oktober 1951 af Fredningsnævnet for Ribe Amt, og tinglyst den 3. marts 1952 på ejendommen matr.nr. 3ao Nagbøl by, Skanderup; det er formålet med fredningen at bevare og at sikre indsigten til og udsigten fra Skanderup Kirke.

Det fremgår af fredningsdeklarationen, at de fredede arealer under matr.nr. 3 ao Nagbøl by, Skanderup ikke må bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, og at der ikke på arealet må anbringes genstande, som kan virke skæmmende for kirken og dens omgivelser.

Det fremgår endvidere af fredningsdeklarationen, at Kirkeministeriet har tiltrådt deklarationen den 10. januar 1952 med dette forbehold:

”Så længe præstegårdens have med gårdsplads administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet afgørelse om nyplacering af præstegårdens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen samt tilbygninger m.v. og ombygninger, der ændrer præstegårdens udseende, uanset fredningsdeklarationen.

Ejendommen matr. nr. 3 ao Nagbøl By, Skanderup, er et areal umiddelbart øst for Skanderup Kirke; præstegården ligger på arealet og tilbagetrukket fra landsbygaden ”Kirkebyen”.

Fredningsdeklarationen hviler på jordstykket og følger ved arealoverførslen med det overførte jordstykke til det nye matrikelnummer 3ay Nagbøl by, Skanderup.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet meddeler Skanderup Menighedsråd afslag på ansøgningen om dispensation til at opføre kirkekontoret på arealet syd for graverkontoret.

Begrundelsen herfor fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse”.

Sagens baggrund:

Arkitekt Peter Schmidt har udarbejdet et projekt til et kirkekontor, der skal opføres som en tilbygning til graverbygningen, der er opført ved Skanderup Kirke. Graverbygningen, der ligger sydøst for kirkegården og er orienteret nord/syd, er opført på den del af matr. nr. 3 ao Nagbøl by, Skanderup, som er overført til matr. nr. 3 ay smst.

Tilbygningen skal opføres som en længebygning, orienteret øst/vest, umiddelbart syd for graverbygningen; tilbygningen, der skal forbindes med graverbygningen ved en forbindelsesgang, og graverbygningen fremtræder som ”en T-bygning”.

Det fremgår af tegningerne, at tilbygningen måler 15,47 meter x 7,010 meter med et bruttoetageareal på 115 m².

Det fremgår endvidere af materialet, at tilbygningen skal opføres i blødstrøgne røde mursten, og at taget skal lægges i rødt tegl, svarende til materialerne, som er anvendt til graverbygningen.

Det fremgår endelig af tegningerne, at tilbygningen indrettes med kontorer til sognepræsten, organisten og sekretæren, mødelokale, teknikrum m.v.

Den kongelige bygningsinspektør, arkitekt Camilla Nybye, København, har i brev af 23. august 2017 til Haderslev Stift udtalt, at:

”...

En del af den projekterede graverbygning kommer til at ligge på fredet areal, hvorfor en dispensationsansøgning er sendt til Fredningsnævnet for Sydjylland. Man ønsker at overføre et areal fra matr.nr. 3ao til matr.nr. 3ay, således at hele byggeriet fremtidigt kommer til at ligge på matrikel 3ay.

På en landinspektørtegning, dateret 26. juli 2017, er vist en projekteret graverbygning nord for den eksisterende graverbygning.

Vi har tidligere talt for, at den ny graverbygning blev placeret som vist på denne tegning.

Efter at sagen har været behandlet i flere omgange, er der dog, så vidt vi er orienterede, givet tilladelse til en placering mod syd, tæt ved vejen.

Det ville være lykkeligt, hvis man nu er gået tilbage til en placering mod nord.

Uanset om det er den ene eller den anden placering af den ny graverbygning, der bliver gennemført, kan vi anbefale ændringen af matrikelgrænserne, og at der gives dispensation fra fredningen...”

Nationalmuseet har udtalt i et brev af 24. august 2017 til Haderslev Stift:

”...

Nationalmuseet er bedt om en supplerende udtalelse i anledning af, at kirkens arkitekt på menighedsrådets vegne har søgt Fredningsnævnet om dispensation for den tinglyste fredning på en del af det areal, der tænkes bebygget. Den pågældende fredning fra 1952 omfatter den af kirken ejede matr.nr. 3ao, og det ses, at man i forbindelse med byggeriet agter at overføre dennes vestlige del til en ny, selvstændig matrikel med nr. 3ay. Herpå ligger allerede den østlige del af den eksisterende graverbygning, som det nye kirkekontor skal bygges sammen med. Det skal nævnes, at der på landinspektørfirmaets plan for udstykningen fra juli 2017 er angivet en bygning ved navn ”projekteret graverbygning” nord for den eksisterende graverbygning, som ikke svarer til den placering nær på vejen Kirkebyen, der såvidt vides ellers er blevet den endelige?

Hvorvidt der i sin tid er givet dispensation til opførelse af den eksisterende graverbygning, fremgår ikke, heller ikke, om fredningen af matr. 3ao, med præstegården, overføres til den nye matr.nr. 3ay. Dette må imidlertid forudsættes fra Nationalmuseets side.

Det er i sin tid i henhold til tinglysningen kirken selv, som har tilbudt denne. Man kan derfor undre sig, hvis der ikke fra begyndelsen af projektet har været opmærksomhed om den gældende fredning. Principielt set bør en sådan fredning af hensyn til kirken og dens omgivelser respekteres, ikke mindst da fra kirkens egen side.

Hensynet til kirkens daglige drift og nutidens krav kommer dog også ind i billedet, og som helhed betragtet har Nationalmuseet ikke indvendinger at gøre, men det må være op til Fredningsnævnet at træffe den endelige afgørelse.

Som tidligere anført fra Museets side (udtalelse af 14. marts 2017), kan der i forbindelse med arbejdet blive tale om arkæologiske fund og deraf følgende tilsyn, uanset hvor der bliver tale om jordarbejder, både inden for et kommende byggefelt og ved nedgravning af eventuelle ledninger.

Kirkegårds konsulent Anne Vium Skaarup har i et brev af 19. september 2017 til Haderslev Stift udtalt, at:

”...

Af det tegnede materiale fremgår at det nye kirkekontor er placeret syd for den eksisterende graverbygning. Preben Skaarup har tidligere udtalt sig i denne sag og anbefalet at det blev grundigt overvejet om kirkekontoret kunne placeres nord for graverbygningen i stedet. De øvrige bemærkninger om placering af indkørsel og parkering synes at være blevet indarbejdet i projektet. Dog ligger der nu 6 parkeringspladser med adgang direkte til Kirkebyen umiddelbart vest for indkørslen til præstegården – det ville være bedre hvis adgangen til P-pladsen kunne ske fra indkørslen og ikke direkte fra vejen.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale at der gives dispensation fra fredningen og at matrikelgrænsen ændres...”

Haderslev Stift har i et brev af 22. september 2017 til fredningsnævnet udtalt, at stiftsøvrigheden kan tiltræde konsulenternes udtalelser.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet sendte den 10. december 2017 sagen i høring og har anmodet Kolding Kommune, Miljøstyrelsen, København, Haderslev Stift, Kolding Provsti, Skanderup Menighedsråd, Nationalmuseet, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 3. januar 2018.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod projektet.

Miljøstyrelsen har i en mail, modtaget den 5. januar 2018, oplyst, at styrelsen vurderer, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag VI, og at ansøgningen ikke i øvrigt giver styrelsen anledning til bemærkninger.

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at der ikke i sagen indgår en vurdering af projektet fra Kolding Kommune, som er tilsynsmyndigheden.

Fredningsnævnet har efter høringen besluttet at foretage besigtigelse.

Besigtigelsen er foretaget den 9. marts 2018.

I besigtigelsen deltog for menighedsrådet menighedsrådsmedlemmerne, formanden Flemming Hansen, Holger Møberg, Per Mortensen og graver Finn Hansen, arkitekt Peter Schmidt, Almind, Erik Olesen, Kolding Provstiudvalg samt sagsbehandler Signe Beck og sagsbehandler Jakob Revsbech, Kolding Kommune.

Der er anført følgende i fredningsnævnets forhandlingsprotokol om besigtigelsen:

”....

Arkitekt Peter Schmidt gennemgik projektet og oplyste, at menighedsrådet har besluttet, at der skal opføres en tilbygning til graverbygningen; tilbygningen skal rumme kontorer til sognepræsten, sekretæren og organisten, så præstegården fremover alene skal benyttes til præstebolig. Den projekterede tilbygning er tænkt som en længebygning udformet i samme stil som graverbygningen og med samme materialevalg. Facaderne skal opføres i røde teglsten, taget skal lægges i vingetegl, og vinduer og døre skal fremstilles i træ, der skal males hvide. Bygningen, der skal opføres for enden af graverbygningen og ud mod Kirkebyen ca. 6,8 meter fra vejskellet, bliver ca. 0,7 til 0,8 meter højere end graverbygningen. Der skal mellem bygningen og vejen anlægges en parkeringsplads. Adgangsforholdene til bygningen vil blive optimale med den valgte placering og tilgodese gangbesværede brugere og kørestolsbrugere.

På forespørgsel fra fredningsnævnets formand oplyste arkitekt Peter Schmidt, at menighedsrådet under projekteringen af tilbygningen har undersøgt, om bygningen kunne placeres andre steder på kirkens arealer, men at menighedsrådet og han har vurderet, at tilgængeligheden til bygningen skal vægtes højt af hensyn til brugerne, samt at andre placeringer vil fordyre projektet, fordi det kræver anlæg af en længere tilkørselsvej og dermed besværliggøre tilgængeligheden. Menighedsrådet har overvejet, om tilbygningen med fordel kunne opføres i forlængelse af graverbygningen mod nord. Denne placering vil nødvendiggøre en omfattende ombygning af graverbygningen, fordi der i den nordlige ende af graverbygningen er værkstedsfaciliteter, som så skal flyttes til bygningens modsatte ende, hvor graverens kontor og velfærdsfaciliteter er; det vil indebære en omfattende ombygning af graverbygningen. En forlængelse af graverbygningen mod nord vil også antaste kirkegården.

Erik Olesen oplyste, at provstiudvalget ikke har bemærkninger til det foreliggende projekt.

Sagsbehandler Signe Beck spurgte, om menighedsrådet har overvejet om en bygning med kontorfaciliteter kan opføres på et egnet sted uden for det fredede område eller en alternativ placering, hvor bygningen vil blive mindre synlig i kirkelandskabet.

Menighedsrådsformand Flemming Hansen bemærkede hertil, at menighedsrådet har overvejet flere alternative muligheder, men det har været afgørende for den endelige beslutning, at de bygninger, der skal benyttes til kirkens administrative funktioner, sammentænkes og samles på ét sted, at der bliver én sammenhængende bygningsmasse, og at bygningen skal være brugervenlig og let tilgængelig. Alle de medarbejdere, som er tilknyttet kirken, kan rummes i den nye bygning og graverbygningen. Sognehuset, der er opført nordvest for kirken, kan ikke rumme kontorfaciliteterne, og det vil af hensyn til indsigten til kirken ikke være muligt at opføre en kontorbygning i forbindelse med sognehuset.

Menighedsrådsformand Flemming Hansen anførte endvidere, at det ikke uden videre er muligt at flytte graverfaciliteterne til værkstedsbygningen nord for præstegården og indrette den eksisterende graverbygning til kontorer for kirkens administrative medarbejdere, medmindre projektet ændres og nytænkes. Det er væsentligt for menighedsrådet, at kirkens medarbejdere kan samles i én bygning.

Menighedsrådsformand Flemming Hansen anførte endelig, at såvel Den kgl. Bygningsinspektør som kirkegårdskonsulenten og Stiftsøvrigheden har accepteret den valgte placering af tilbygningen, og at Kolding Kommune har meddelt en forhåndsgodkendelse til anlæg af en parkeringsplads mellem Kirkebyen og tilbygningen...”

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Arealerne omkring Skanderup Kirke er omfattet af 4 frivillige fredninger, der skal sikre kirkens frie beliggenhed.

Den fredningsdeklaration, der er tinglyst på matr.nr. 3 ao Nagbøl by, Skanderup, hvorfra matr. nr. 3 ay smst. er udstykket, vedrører udelukkende det jordstykke, hvorpå præstegården er opført, og omfatter derudover præstegårdens have og forpladsen ud mod landsbygaden Kirkebyen.

Den kompetence, der ved kirkeministeriets forbehold, er tillagt ministeriet, relaterer sig ifølge forbeholdets ordlyd til præstegårdens have og gårdsplads og tillægger kirkeministeriet kompetencen til at træffe afgørelse om ”nyplacering af præstegårdens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen samt tilbygninger m.v. og ombygninger, som ændrer præstegårdens udseende”.

Fredningsnævnet fortolker på baggrund af forbeholdets ordlyd denne kompetence som eksklusivt vedrørende præstegården, haven og forpladsen.

Da det overførte areal, hvor tilbygningen skal opføres, efter arealoverførslen skal anvendes til kirkelige formål, vurderer fredningsnævnet, at kirkeministeriets kompetence ikke kan gøres gældende vedrørende det overførte areal.

Kompetencen til at træffe afgørelse vedrørende tilbygningen tilkommer herefter fredningsnævnet.

Skanderup Kirke ligger markant i landskabet og landsbyen Skanderup Kirkeby som et centralt bygværk i fin harmoni med de omkringliggende huse og gårde; konturerne af den oprindelige landsby kan stadig ses i bybilledet.

Formålet med kirkeomgivelsesfredningerne har generelt været at bevare kirkerne som en del af landskabs- og bybilledet. Det indebærer navnlig, at indsigten til kirkerne, set fra såvel nære som fjerne omgivelser, skal bevares, at udsynet fra kirkerne skal beskyttes, samt at der skal fastholdes et frirum i kirkernes nærmeste omgivelser.

Graverbygningen er opført sydøst for Skanderup Kirke; det projekterede kirkekontor skal opføres i tilknytning til graverbygningen og ud mod landsbygaden Kirkebyen. Kirkekontoret kommer til at ligge i indsigtslinjen set fra øst mod kirken og vil danne en visuel barriere i disharmoni med kirkelandskabet og bybilledet.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det visuelle indtryk af tilbygningen vil blive væsentligt dæmpet, såfremt tilbygningen opføres nord for graverkontoret, og at en placering nord for graverkontoret i øvrigt vil have meget begrænset indflydelse på indsigten fra øst mod kirken, fordi tilbygningen vil blive skjult bag præstegården.

Da en placering af kirkekontoret nord for graverbygningen vil harmonere bedre med de interesser, som fredningen af arealerne omkring Skanderup Kirke skal sikre, meddeler fredningsnævnet derfor Skanderup Menighedsråd afslag på ansøgningen.

Det fremgår ikke af Miljøportalen, hvorvidt der er meddelt dispensation fra fredningsdeklarationen til opførelse af graverbygningen.

Tilsynsmyndigheden og Skanderup Menighedsråd skal derfor drage omsorg for, at et eventuelt ulovligt forhold lovliggøres.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kolding, den 25. april 2018.

Vagn Kastbjerg
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning - kommunen@kolding.dk

Schmidt Arkitektfirma ApS att.: arkitekt Peter Schmidt - ps@schmidt-ark.dk

Menighedsrådet ved Skanderup Kirke v/ Flemming H. Hansen - fhh-sogn8939@live.dk og 8939@sogn.dk

Kolding Provstiudvalg - Kolding.provsti@km.dk

Haderslev Stift - kmhad@km.dk

Nationalmuseet v/Per Kristian Madsen - Per.Kristian.Madsen@natmus.dk

Miljøstyrelsen – mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø - dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Esben Christoffersen - nebse@stofanet.dk

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV - fr@friluftsraadet.dk

Friluftsrådet c/o Lone Høgholt - trekantsomraadet@friluftsraadet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V - natur@dof.dk

DOF Kolding – Kolding@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
KOLDING ÅPARK 11, 6000 KOLDING - MAIL: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-30-2019: Ansøgning fra Skanderup menighedsråd om dispensation til at opføre et kirkekontor ved Skanderup kirke.

Fredningsregisterets nummer: 0172306.06 – Skanderup Kirke

Ansøgningen

Arkitekt Preben Schmidt, Almind, har den 27. maj 2019 på Skanderup sogns menighedsråds vegne ansøgt fredningsnævnet om dispensation til at opføre et kirkekontor med kontorfaciliteter, møderum mv. på et areal øst for Skanderup Kirke. Bygningen skal opføres på ejendommen matr. nr. 3ay Nagbøl by, Skanderup.

Retsgrundlaget

Det areal, hvor bygningen skal opføres, ligger umiddelbart uden for kirkediget, østsydøst for Skanderup kirke, og er omfattet af en fredningsdeklaration,, oprettet den 18. september 1951, tiltrådt den 3. oktober 1951 af Fredningsnævnet for Ribe Amt, og tinglyst den 3. marts 1952.

Det fremgår af fredningsdeklarationen, at de fredede arealer ikke må bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, og at der ikke på arealet må anbringes genstande, der kan virke skæmmende for kirken og dens omgivelser.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan dispenseres til projektet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag, fordi fredningsnævnet tidligere har besigtiget arealerne omkring Skanderup kirke .

Fredningsnævnets afgørelse

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler Skanderup sogns menighedsråd dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at opføre kontorbygningen

Begrundelsen for afgørelsen fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets begrundelse”.

Vilkår for dispensationen

Der gælder disse vilkår for dispensationen:

1. Bygningen skal opføres som beskrevet i projektet, udarbejdet af arkitekt Preben Schmidt.
2. Der skal foretages arkæologisk tilsyn med jordarbejdet.
3. Den eksisterende graverbygning skal nedbrydes.
4. Belysningen, der skal opsættes på parkeringsarealet, der skal etableres syd for bygningen, skal være nedadrettet og anbragt på lave standere for at reducere påvirkningen på omgivelserne fra lyskilden.
5. Bygningsrester fra den nedbrudte graverbygning skal deponeres uden for det fredede område efter Kolding Kommunes anvisninger.
6. Byggeaffald fra nybyggeriet skal fjernes fra byggepladsen ved byggeriets færdiggørelse og deponeres uden for det fredede område efter Kolding Kommunes anvisninger.

Hvis vilkårene ikke overholdes, bortfalder dispensationen.

Sagens baggrund:

Fredningsnævnet gav den 25. april 2018 Skanderup sogns menighedsråd afslag på en ansøgning om dispensation til at opføre en tilbygning til graverbygningen, der er opført på et Exnerfredet areal øst for Skanderup kirke.

Fredningsnævnet har anført i begrundelsen for afslaget blandt andet, at

”Skanderup Kirke ligger markant i landskabet og landsbyen Skanderup Kirkeby som et centralt bygværk i fin harmoni med de omkringliggende huse og gårde; konturerne af den oprindelige landsby kan stadig ses i bybilledet.

...

Graverbygningen er opført sydøst for Skanderup Kirke; det projekterede kirkekontor skal opføres i tilknytning til graverbygningen og ud mod landsbygaden Kirkebyen. Kirkekontoret kommer til at ligge i indsigtslinjen set fra øst mod kirken og vil danne en visuel barriere i disharmoni med kirkelandskabet og bybilledet.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det visuelle indtryk af tilbygningen vil blive væsentligt dæmpet, såfremt tilbygningen opføres nord for graverkontoret, og at en placering nord for graverkontoret i øvrigt vil have meget begrænset indflydelse på indsigten fra øst mod kirken, fordi tilbygningen vil blive skjult bag præstegården.

Da en placering af kirkekontoret nord for graverbygningen vil harmonere bedre med de interesser, som fredningen af arealerne omkring Skanderup Kirke skal sikre, meddeler fredningsnævnet derfor Skanderup Menighedsråd afslag på ansøgningen...”

Skanderup menighedsråd har herefter revideret projektet og ansøgt fredningsnævnet om dispensation til at opføre et kirkekontor umiddelbart vest for præstegården og øst for kirkediget.

Arkitekt Preben Schmidt har anført i ansøgningen blandt andet.

”...

I forlængelse af fremsendt afslagsskrivelse fra Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlige del af 25.april 2018, har Skanderup Menighedsråd nu ladet udarbejde et nyt projekt, som imødekommer de ankepunkter, der fremkom ved fredningsnævnets sagsbehandling af det tidligere fremsendte projekt.

Det nye reviderede projekt medfører, at den nuværende graverbygning med graverkontor, værksted og velfærdsrum skal nedrives. I stedet påtænkes opført en helt ny bygning med en tilbagerykket beliggenhed i forhold til Kirkebyen, idet nybygningens gavl mod syd vil komme til at flugte med Præsteboligens facade ud mod Kirkebyen.

Herved vil indsigten til Skanderup kirke, når man færdes på landsbygaden Kirkebyen, ikke blive generet.

Som vist på situationsplanen af april 2019, tænkes parkeringspladserne for nybygningen placeret i forlængelse af denne ud mod Kirkebyen, men således, at den grønne græsribat langs vejen kan bevares, med udseende som i dag.

Den nye bygning på 251 m² vil komme til at indeholde opdaterede og fremtidssikrede velfærdsrum for kirkens personale, værksted, kontorer for graver og kirkens øvrige faste personale, mødelokale samt offentligt tilgængeligt handikapvenligt toilet.

Dispositionsforslag af januar 2019 og med revideret situationsplan af april 2019 vedrørende den påtænkte nybygning har været forelagt for Haderslev Stift og stiftets konsulenter... ”

Bygningen skal opføres som en længebygning med et udskud mod kirken.

Bygningens længde er 24,499 meter; bredden er, for så vidt angår hovedbygningen, 7,01 meter og udskuddet 4,98 meter, således at breddens samlede volumen er 11,99 meter.

Det fremgår af en materialebeskrivelse blandt andet, at det eksisterende:

”graverhus skal nedbrydes for at give en brugsmæssig optimal løsning, som er fremtidssikret både for kirkens graver og øvrigt personale.

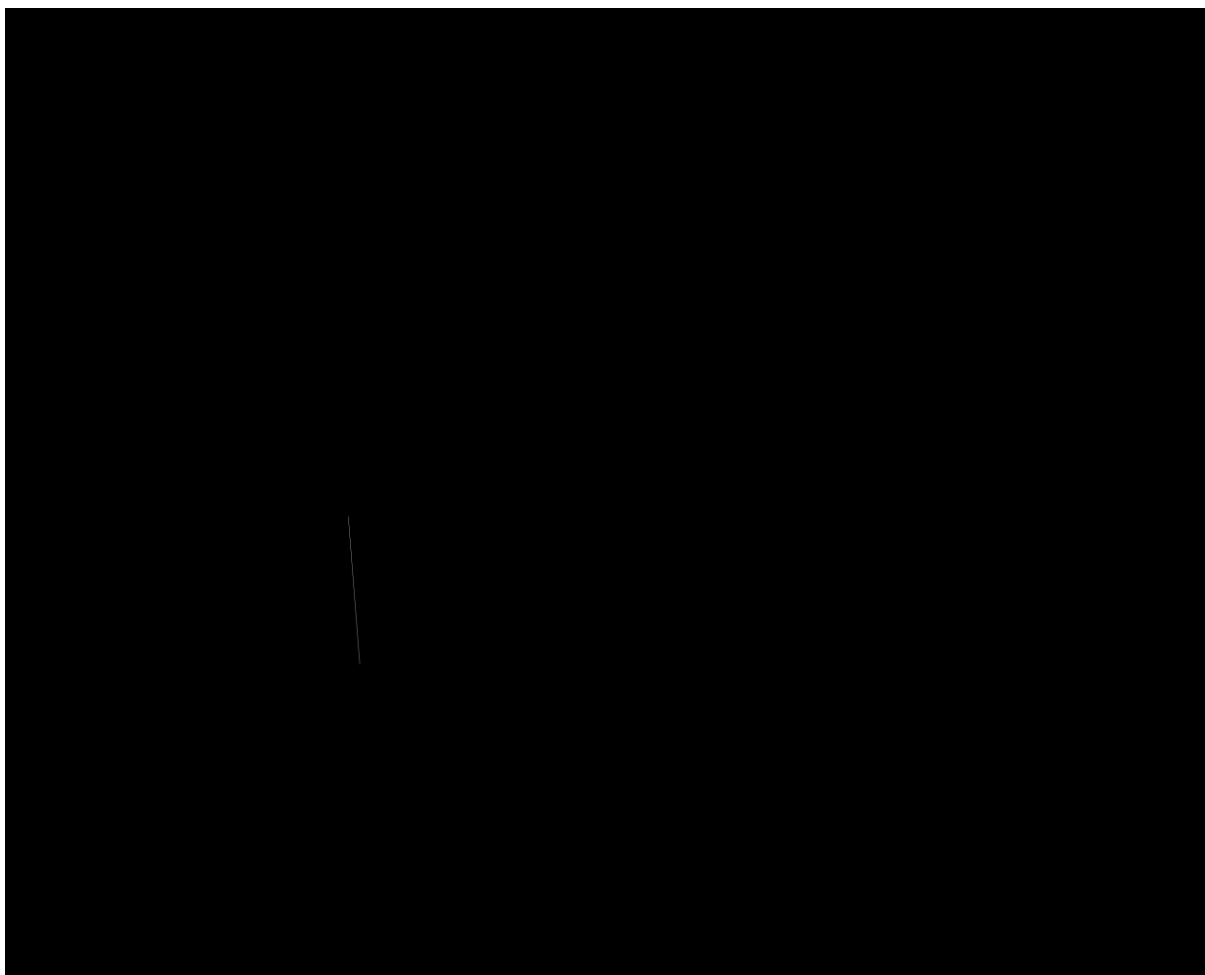
Nybygningen placeres således at sydgavlen får samme beliggenhed, som den gamle graverbygning. Mod vest rykkes facaden ca. 1 m længere ud mod kirkegården i forhold til det gamle graverhus.

...

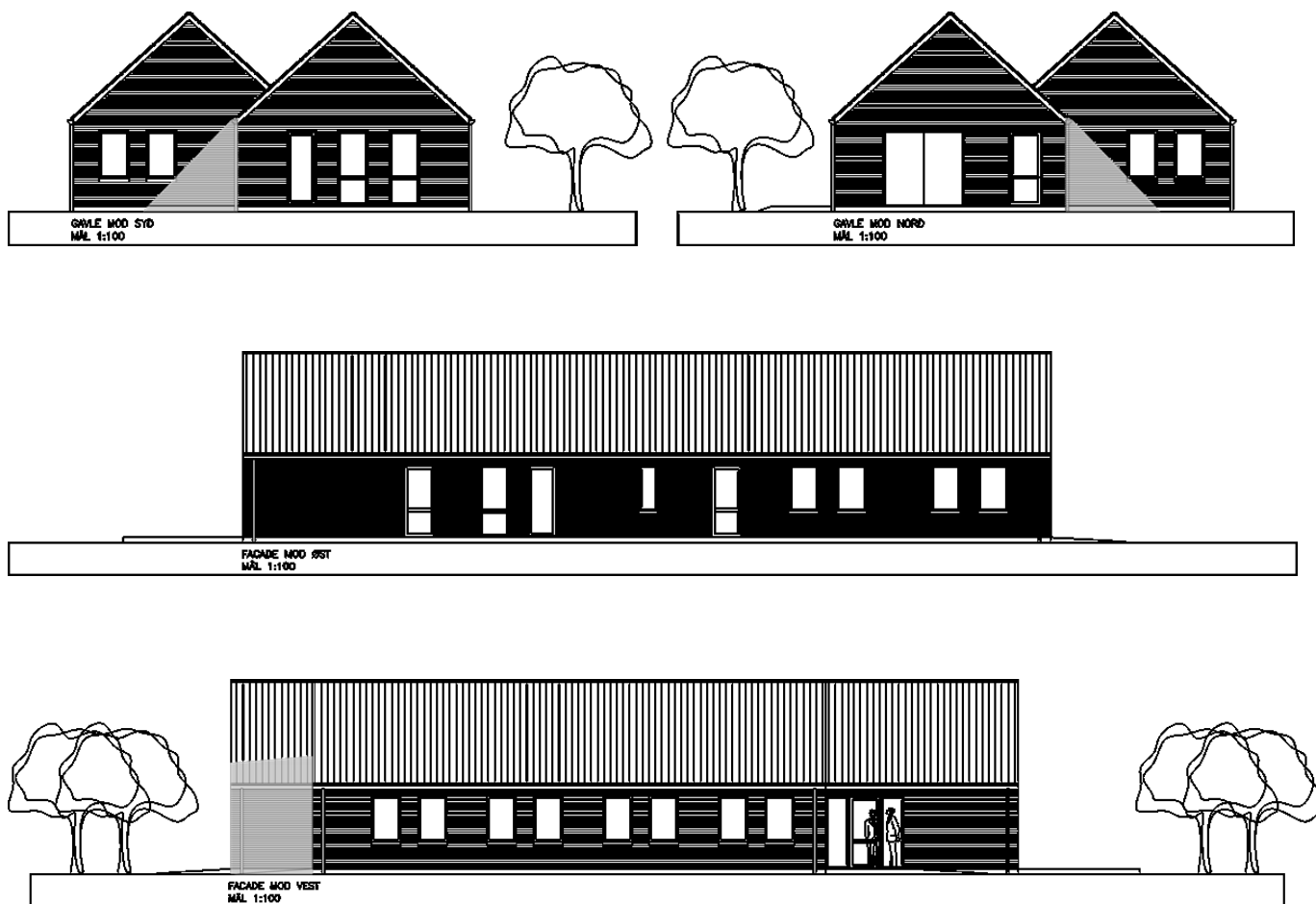
Sognets borgere tilgår bygningen via den eksisterende indkørsel til kirkegården fra Kirkebyen. Her etableres 5 stk. nye p-pladser ud mod vejen.”

Det fremgår af materialebeskrivelsen, at formuren skal opføres i blødstrøgne røde facadesten, at taget skal udføres i rødt vingetegl, at nedløb, tagrender og fodblik skal udføres i zink, samt at vinduer og døre skal udføres i alu/træ,

Ansøgningen var vedhæftet denne situationsplan:

Ansøgningen var vedhæftet denne tegning af bygningens facader.

SKANDERUP SOGNS MENIGHEDSRÅD
FORSLAG 2 TIL NYT GRAVERHUS OG KIRKEKONTOR
S C H M I D T ARKITEKTFIRMA ApS - JANUAR 2019

Haderslev Stift har i brev af 21. maj 2019 meddelt, at stiftet godkender det projekt, som arkitekt Schmidt har udarbejdet og med de ændringer, der fremgår af situationsplanen, revideret april 2019. Stiftet har anført, at det er en betingelse for godkendelsen, at arbejderne udføres i overensstemmelse med det projekt, der er sendt til stiftet, og at arbejdet skal projekteres af en arkitekt med kendskab til kirkebygninger.

Det fremgår af brevet, at stiftet har indhentet udtalelser fra kirkegårds konsulent Anne Vium Skaarup, kgl. Bygningsinspektør Rønnow Arkitekter A/S samt Nationalmuseet.

Begrundelse

Stiftsøvrigheden har i sagens anledning indhentet udtalelse af:

- 29. april 2019 fra kirkegårds konsulent Anne Vium Skaarup

- 1. maj 2019 fra kgl. bygningsinspektør Rønnow Arkitekter A/S og 20. maj 2019 fra Nationalmuseet.

Udtalelserne er lagt til grund for afgørelsen...”

Kirkegårdsråds konsulent Anne Vium Skaarup har i sin udtalelse til stiftet, dateret 29. april 2019 anført blandt andet:

”...

Skanderup menighedsråd har gennem længere tid arbejdet med placering og omfang af et nyt kirkekontor som kan indeholde arbejdspladser og faciliteter for alle stedets ansatte. Sagen har således tidligere været drøftet med og forelagt for stiftets konsulenter, senest i februar dette år. Forslaget til bygningen, som er udarbejdet af Schmidt Arkitektfirma, var på dette tidspunkt blevet større end oprindeligt foreslået men placeret omtrent samme sted som den eksisterende bygning.

I det forslag som nu er fremsendt er bygningen trukket længere tilbage fra Kirkebyen, således at bygningens syd facade flugter med præstegårdens facade. Dermed placeres bygningen mere skånsomt i forhold til indkig til kirken. Parkeringen er ligeledes trukket væk fra vejen, ind på grunden, således at den grønne rabat bevares og indkørslerne til hhv. præstegården og kirkekontoret ikke flyder sammen.

Jeg kan anbefale projektet...”

Den kgl. Bygningsinspektør har i sin udtalelse til stiftet, dateret den 1. maj 2019, anført blandt andet, at den seneste revision af projektet indebærer, at bygningen trækkes længere mod nord, som foreslået af konsulenterne, at der herved opnås, at parkeringspladsen får en bedre placering, og at hele arealet får en smukkere afgrænsning.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved breve af 12. juli 2019 anmodet Naturstyrelsen, Kolding Kommune, Haderslev Stift, Kolding Provsti, Skanderup sogns menighedsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om en udtalelse om projektet med høringsfrist den 2. september 2019.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod projektet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan Fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Facadetegningerne til kontorbygningen viser en enkel og harmonisk bygning, afpasset efter omgivelserne, og af situationsplanen, at bygningen skal trækkes så langt tilbage på grunden, at indsigten til kirken ikke sløres eller begrænses, fordi bygningens sydgavl flugter med præstegårdens sydfacade.

Skanderup menighedsråd har derfor ved projekteringen og placeringen af bygningen fulgt fredningsnævnets anvisninger i afgørelsen, truffet den 25. april 2018.

Med den ansøgte placering og udformning af bygningen vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod den kirkeomgivelsesfredning, der er tinglyst på arealet, at dispensere til projektets gennemførelse.

Fredningsnævnet meddeler derfor Skanderup Sogns menighedsråd dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til projektets gennemførelse på de vilkår, der er anført i afsnittet ”Vilkår for dispensationen”.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 19. januar 2020

Vagn Kastbjerg
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Kolding, den 23. januar 2022

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-18-2020: Ansøgning om lovliggørelse af et solcelleanlæg på Kirkebyen 2, Skanderup.

Fredningsregisteret 01723.06: Skanderup kirke.

Fredningsnævnet har fra Bjarne Toxværd modtaget ansøgning om lovliggørelse af solcelleanlæg på matr.nr. 3b Nagbøl By, Skanderup, Kirkebyen 2, 6640 Lunderskov.

Fredningsnævnet har efter høring truffet afgørelse på skriftligt grundlag med deltagelse af nævnets statsligt og kommunalt udpegede medlemmer.

Nævnet har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelse fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af deklARATION tinglyst den 3. marts 1952 til sikring af Skanderup kirkes frie beliggenhed.

Fredningen har blandt andet bestemmelse om, at der ikke må opføres transformatorstationer, ledningsmaster o. Lign. skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse, hønsegårde, møddinger eller andet, som kan virke skæmmende.

Ejeren af ejendommen har oplyst, at:

”...

solcelleanlægget (6,8 kWh) er placeret på matrik nr. 3b Nagbøl By Skanderup nord for en ladebygning stående på et stativ på jorden. Anlægget er opført i 2012 og er registreret i BBR (benævnet som teknisk anlæg 3 – Kirkebyen 2). Matrik nr. 3b er omkranset af beplantning, så der er begrænset indsyn til beboelsen. Synes derfor at solcelleanlægget ikke udgør en væsentlig tilsidesættelse af de fredningsmæssige interesser i området, da det ikke er dominerende i forhold til indsynet til kirken. Jeg kan se der er givet dispensation til et byggeri ved kirken. Hvor der blandt andet lægges vægt på at bygningen vil være skærmet i forhold til kirken af eksisterende beplantning. Bygningen er omfattet af samme fredningsdeklARATION som Kirkebyen 2, og mener derfor, at lighedsprincippet skal iagttages.

...”

Kolding Kommune har i mal af 15. april 2021 oplyst, at kommunen den 17. december 2012 gav tilladelse til opstilling af solcelleanlæg på ejendommen Kirkebyen 2. Kommunen, som havde overset, at anlægget blev placeret på fredet areal, er af den opfattelse, at ejeren nu i tillid dertil har indrettet sig på at anlægget ikke er i strid med fredningen. Kommunen vil derfor ikke kræve lovliggørelse ved fjernelse af anlægget.

Kommunen oplyser videre vedrørende Natura 2000 og bilag IV arter blandt andet følgende:

”...

Nærmeste Natura 2000 område er Svanemosen med Fovslet skov, som ligger ca. 5,5 km fra ejendommen. En liste over de naturtyper og dyrearter området er udpeget for er vedlagt nedenstående. Grundet afstanden og det ansøgte karakter vurderes det, at det ansøgte ikke indvirker på arter eller naturtyper i Natura 2000 området.

Kolding Kommune har desuden vurderet, hvorvidt området, hvor solcelleanlægget er etableret, er yngle-, raste- eller voksested for bilag IV-arter, og om en tilstandsændring kan have negativ indflydelse herpå. Kommunen har ingen begrundet formodning om, at dette er tilfældet, og har ingen registreringer af bilag IV-arter på stedet eller i umiddelbar tilknytning.

...”

Den kgl. Bygningsinspektør udtaler den 11. juli 2021 blandt andet følgende:

”...

Der er ikke vedlagt kort der viser hvor anlægget er placeret.

Ved studie af kort der er tilgængelige på internettet, kan man se et mindre anlæg, som er beliggende syd for Kirkebyen (som er en vej).

Skanderup Kirke og Kirkegård ligger umiddelbart nord for Kirkebyen.

Afstanden til anlægget er ca. 30 meter fra kirkegården og ca. 50 meter fra selve kirken.

Det ligger således såvel indenfor kirkebyggelinjen som i fredet område og udpeget kirkeomgivelse. Det kan derfor undre, at de kirkelige myndigheder ikke er blevet hørt i forbindelse med opførelsen.

Det fremgår ikke hvor højt anlægget er, men den slags solceller plejer at være ganske lave. På matriklens nordlige grænse, ud mod Kirkebyen er der en beplantning (som ganske vist er løvbærende, så der antagelig er indsyn fra kirkens område i vinterhalvåret).

Eftersom solcelleanlægget ligger syd for kirken kan der næppe være gener med reflekser.

Vi kan anbefale, at det lille solcelleanlæg, der ligger umiddelbart syd for Skanderup Kirke, kan lovliggøres, naturligvis under forudsætning af at vi ikke har misforstået beliggenheden.

...”

Formanden for Skanderup Menighedsråd anbefaler den 15. juli 2021 en lovliggørende dispensation.,

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skanderup kirke betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet vurderer efter sagens oplysninger, at det ansøgte ikke vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser ifølge habitatdirektivet, hvorfor en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3

Ejeren af ejendommen har opsat solcelleanlægget i 2012 i tillid til kommunens tilladelse, hvorfor ejeren i dag har en berettiget forventning om, at han kan beholde anlægget.

Hertil kommer, at anlægget efter det oplyste ikke hindrer indsigten til eller udsigten fra kirken.

Fredningsnævnet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, hvorfor nævnet ved en forudgående ansøgning herom ville have givet en dispensation.

Derfor meddeler fredningsnævnet en lovliggørende dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Vagn Kastbjerg
formand